

Pressiteade
Luxembourg, 21. juuni 2021

ELi põllumajanduskulutused ei ole muutnud põllumajandust kliimasõbralikumaks

Euroopa Kontrollikoja eriaruande kohaselt ei ole kliimameetmeteks ette nähtud ELi põllumajandusrahastus aidanud kaasa põllumajandusest tulenevate kasvuhoonegaaside heitkoguste vähendamisele. Kuigi üle veerandi kõigist ELi 2014.–2020. aasta põllumajanduskulutustest (üle 100 miljardi euro) eraldati kliimamuutustele, ei ole põllumajandusest pärit kasvuhoonegaaside heitkogused alates 2010. aastast vähenenud. Seda seetõttu, et enamikul ühise põllumajanduspoliitika (ÜPP) raames toetatavatel meetmetel on väike kliimamuutuste leevendamise potentsiaal ning ÜPP ei stimuleeri tõhusate kliimasõbralike tavade kasutamist.

„ELi roll kliimamuutuste leevendamisel põllumajandussektoris on ülioluline, sest EL kehtestab keskkonnastandardid ja kaasrahastab enamikku liikmesriikide põllumajanduskulutustest“, ütles aruande eest vastutav Euroopa Kontrollikoja liige Viorel Stefan. „Loodame, et meie leiud on kasulikud, arvestades ELi eesmärki saada 2050. aastaks kliimaneutraalseks. Uus ühine põllumajanduspoliitika peaks rohkem keskenduma põllumajandusheidete vähendamisele ning olema vastutustundlikum ja läbipaistvam oma panuse suhtes kliimamuutuste leevendamisse“.

Audiitorid uurisid, kas 2014.–2020. aasta ÜPP raames toetati kliimamuutuste leevendamise tavasid, mis võivad vähendada kasvuhoonegaaside heidet, mis on pärit kolmest peamisest allikast – loomakasvatusest, keemiliste väetiste ja sõnniku kasutamisest ning maakasutusest (põllumaa ja rohumaa). Nad analüüsisid ka seda, kas ÜPP soodustas mõjusate leevendustavade kasutuselevõttu perioodil 2014–2020 paremini kui perioodil 2007–2013.

Loomakasvatusest tulenev heide moodustab umbes poole põllumajandussektori heitest ja ei ole alates 2010. aastast vähenenud. See heide on otseselt seotud loomakarja suurusega ja veised tekitavad sellest kaks kolmandikku. Kui võtta arvesse loomasööda tootmisest (sh impordist) tekkivat heidet, suureneb loomakasvatusega seotud heite osakaal veelgi. ÜPPga ei püüta aga

Pressiteate eesmärk on edastada Euroopa Kontrollikoja eriaruande põhisõnumid. Eriaruanne on tervikuna kättesaadav veebisaidil eca.europa.eu.

ECA Press

12, rue Alcide De Gasperi – L-1615 Luxembourg

E: press@eca.europa.eu @EUAuditors eca.europa.eu

piirata põllumajandusloomade arvu ega pakuta stiimuleid nende arvu vähendamiseks. ÜPP turumeetmetega soodustatakse loomseid saadusi, mille tarbimine ei ole alates 2014. aastast vähenenud. See põhjustab pigem kasvuhoonegaaside heite määra püsimist samal tasemel, mitte ei aita seda vähendada.

Keemilistest väetistest ja sõnnikust tulenev heide, mis moodustab peaaegu kolmandiku põllumajandussektori heitest, suurenes aastatel 2010–2018. ÜPP on toetanud tavaid, mis võivad vähendada väetiste kasutamist, näiteks mahepõllumajandus ja kaunviljade kasvatamine. Audiitorid leidsid aga, et nendel taval on ebaselge mõju kasvuhoonegaaside heitele. Selle asemel rahastati vähe tavaid, mis on tõendatavalt tõhusamad, näiteks täppispõllumajanduse meetodid, mille puhul doseeritakse väetamist vastavalt taimede vajadustele.

ÜPP toetab kliimavaenulikke tavaid, makstes toetust näiteks põllumajandustootjatele, kes harivad kuivendatud turbaalaid, mis moodustavad vähem kui 2% ELi põllumaast, kuid tekitavad 20% ELi põllumajandussektori kasvuhoonegaaside heitest. Nende turbaalade taastamiseks oleks olnud võimalik kasutada maaelu arengu vahendeid, kuid seda tehti harva. Võrreldes perioodiga 2007–2013 ei ole suurendatud ÜPP toetust süsiniku sidumise meetmetele, nagu metsastamine ja põllumaa muutmine rohumaaks. ELi õiguses ei kohaldata praegu põllumajandusest pärit kasvuhoonegaaside heite suhtes põhimõtet „saastaja maksab“.

Audiitorid märgivad, et hoolimata ELi suurematest kliimaeesmärkidest muutusid nõuetele vastavuse eeskirjad ja maaelu arengu meetmed eelmise perioodiga võrreldes vähe. Kuigi keskkonnasäästlikumaks muutmise kava pidi parandama ÜPP keskkonnatoimet, ei motiveerinud see põllumajandustootjaid võtma tõhusaid kliimasõbralikke meetmeid ning selle mõju kliimale on olnud vaid marginaalne.

Selgitav taustteave

Toiduainete tootmine tekitab 26% ülemaailmsete kasvuhoonegaaside heitkogustest ning enamik neist pärineb põllumajandussektorist, eelkõige loomakasvatussektorist.

ELi tasandil käivad praegu läbirääkimised ELi ühise põllumajanduspoliitika (2021–2027) üle, mille rahastamiseks eraldatakse ligikaudu 387 miljardit eurot. Kui uutes eeskirjades on kokku lepitud, rakendavad liikmesriigid neid riiklikul tasandil koostatud ÜPP strateegiakavade kaudu, mille üle teeb järelevalvet Euroopa Komisjon. Kehtivate eeskirjade kohaselt otsustab iga liikmesriik, kas tema põllumajandussektor aitab põllumajandusheidete vähendamisele kaasa või mitte.

Eriaruanne nr 16/2021: „Ühine põllumajanduspoliitika ja kliima. Pool ELi kliimakulutustest on suunatud põllumajandusele, kuid põllumajandustootjate tekitatud heide ei vähene“ on kättesaadav Euroopa Kontrollikoja veebisaidil (eca.europa.eu).

Pressikontakt

Kontrollikoja pressibüroo: press@eca.europa.eu

- Claudia Spiti – e-post: claudia.spiti@eca.europa.eu, mobiil: (+352) 691 553 547
- Vincent Bourgeois – e-post: vincent.bourgeois@eca.europa.eu, mobiil: (+352) 691 551 502